

Пројекат: Заједно за Бор без дима

ВОДИЧ ЗА РАЗГОВОР ФОКУС ГРУПА ЈАВНЕ УПРАВЕ И СЛУЖБИ

ГРУПА: Јавна управа и службе _____
ДАТУМ И ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ: 29.03.2022 _____
МЕСТО: Медија центар Бор _____
МОДЕРАТОР: Виша Тасић _____

Уводне информације модератора

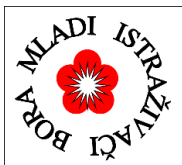
Поштовани,

Хвала вам што сте издвојили време и пристали да учествујете у фокус групном истраживању. Ви сте учесници дијалога у истраживању ставова заинтересованих субјеката у оквиру пројекта **"Заједно за Бор без дима"** који реализује Друштво младих истраживача Бор у сарадњи са Градом Бор и удружењима Дом омладине и Алтернатива Бор. Наш локални пројекат део је ширег пројекта „Заједно за активно грађанско друштво – АКТ“ који реализује уз финансијску подршку Швајцарске агенције за развој и сарадњу (SDC) конзорцијум HELVETAS Swiss Intercooperation и Грађанске иницијативе.

Циљеви истраживања су:

1. Утврдити мишљења, оцене и ставове учесника у дијалогу на фокус групи о стању животне средине, посебно квалитета ваздуха, изворима загађења и утицају загађења на здравље, као и познавање основних националних и локалних докумената јавне политике,
2. Утврдити оцене учесника у раду фокус групе о степену њихове информисаности и каналима информисања о стању и проблемима заштите ваздуха и уопште животне средине у Бору и шире, као и европским еколошким стандардима, стратешким и нормативним опредељењима на националном и локалном нивоу.
3. Посебно сагледати мишљења учесника у раду фокус групе о стању квалитета ваздуха и начинима решавања овог проблема у граду Бору.
4. Сагледати мишљења учесника у раду фокус групе о улози и активностима локалне самоуправе – градске управе и јавних служб, као и цивилног сектора – организација цивилног друштва, стручних институција и др. у решавању проблема загађања ваздуха.

Фокус групно истраживање је једна од новијих техника у истраживању ставова која се заснива на дијалогу учесника и реализује према посебним принципима ове врсте истраживања. Циљ дијалога/разговора је прикупљање података о мишљењима, осећањима, ставовима, искуствима, идејама и реакцијама

Пројекат: Заједно за Бор без дима

о животној средини и вашем искуству у решавању проблема животне средине, посебно кроз учешће јавности. Слободни сте да образложите своје мишљење, своје погледе на питања у вези са тиме и да их аргументујете. Сваки пример из вашег искуства нам је драгоцен. Желимо да чујемо све што мислите о проблемима загађења ваздуха и животне средине уопште. Није нам једини циљ да своје виђење испричате нама, већ и да ви међусобно у дијалогу размените мишљења и искуства.

Резултати расправе на фокус групи представника јавне управе и служби биће упоређени и обједињени са резултатима расправе на претходним фокус групама младих која је организована у јуну 2021. и фокус групи грађана у новембру 2021.

Кроз питања ће вас водити модератор Виша Тасић који ће припремити и извештај о резултатима рада фокус групе грађана.

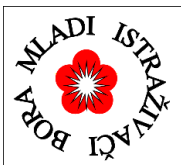
Поверљивост података биће загарантована и све што кажете у групи може се користити само за потребе овог истраживања.

Групе проблема око којих ће модератор развити дискусију:

Увод у тему: Животна средина је све више загађена. Већ дуже времена човечанство већ на половини године троши годишњи еколошки капацитет планете. Стање животне средине посебно је алармантно у рударско-индустријским центрима као што је град Бор које називају «црним еколошким тачкама». Решавање еколошких проблема, а нарочито загађења ваздуха је дуготрајан процес који мора да се води на основу дефинисаних јавних политика, стратегија и програма.

1. Како оцењујете стање животне средине у Бору, а посебно квалитет ваздуха?
2. Колико је за квалитет ваздуха и животне средине значајна чињеница да је Бор окружен «зеленим прстеном» и шта треба учинити да се он очува?
3. Да ли су вам позната нека национална или локална документа у којима се утврђују активности на решавању еколошких проблема, посебно загађења ваздуха?
4. Који су вам кључни извори загађења животне средине, посебно ваздуха, познати и који би били са највећим утицајем?
5. Како оцењујете утицај загађења животне средине а посебно загађења ваздуха на здравље?

Увод у тему: Без адекватних, потпуних и благовремених информације не могу се решавати проблеми животне средине па ни проблеми загађеног ваздуха. Општа је оцена да грађани нису довољно информисани. У току су значајне промене у каналима и начинима информисања јавности, а док се проблематика животне средине све више усложњава и количина

информација је све већа а истовремено садржаји информација су све површнији.

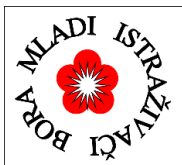
6. Како оцењујете степен информисаности и канале информисања грађана и осталих заинтересованих субјеката о стању и проблемима животне средине у Бору и шире, као и о европским еколошким стандардима, стратешким и нормативним опредељењима на националном и локалном нивоу?
7. Шта учесници дијалога мисле које канале информисања када се ради о проблематици загађења ваздуха и животне средине уопште грађани најчешће користе и зашто (класичне медије – штампу, телевизију и радио, или интернет медије-медијске портале, интернет сајтове друштвене мреже и др.)?
8. Колико сматрате да су грађани задовољни укупним информисањем преко свих канала о заштити ваздуха и животне средине и шта мислите шта би требало мењати?

Увод у тему: Последњих година доста се ради на унапређењу процедуре учешћа грађана и других заинтересованих страна у одлучивању о животној средини. Процедура је све сложенија а капацитети грађана и заинтересоване јавности као да не могу да испрате све захтеве ових процедура.

9. По званичним оценама квалитет ваздуха у Бору је треће категорије. Бор има дефинисане документе јавне политике заштите ваздуха. Да ли мислите да су грађани у довољној мери укључени и какав је њихов допринос у доношењу и праћењу реализације докумената локалне политике решавања проблема аерозагађења?
10. Да ли грађани треба да буду активнији у решавању еколошких проблема, посебно загађеног ваздуха. Како обезбедити да грађани више учествују у одлучивању о животној средини и посебно побољшању квалитета ваздуха?
11. Колико и како јавна управа и јавне службе треба да допринесу већем учешћу јавности у одлучивању у решавању проблема загађеног ваздуха у уопште о животној средини.

Увод у тему: Бор је позната црна еколошка тачка Србије са бројним историјским и текућим еколошким проблемима. Решавање еколошких проблема Бора захтева учешће бројних субјеката и заинтересованих страна у дужем временском периоду. У Бору постоје и посебни органи за праћење реализације јавне политике заштите ваздуха.

12. Како се најбоље организовати у локалној заједници да би се обезбедило ефикасније решавање проблема квалитета ваздуха и боље информисање и веће учешће грађана у одлучивању – формирањем посебних тела, применом

Пројекат: Заједно за Бор без дима

- савремених ИКТ, обуком доносиоца одлука и сарадника градске управе и др.?
13. Да ли је довољно постојење само једног стручног радног тела – Сталног радног тела за праћење спровођења Краткорочног плана заштите ваздуха (раније Мониторинг тим за квалитет ваздуха)?
 14. Како видите улогу цивилног сектора - невладиних организација, стручних организација и институција, медија и др. Како мислите да треба унапредити комуникацију цивилног сектора за јавном управом и службама?

Упутство за организатора и модератора фокус групе младих:

1. Изабрати и на разговор позвати групу од 6 до 12 учесника.
2. У групи треба да буду представници различитих делова јавне управе и служби и различита структура учесника.
3. Потребно је водити рачуна да међу учесницима фокус групе буду одговарајуће заступљени представници оба пола.
4. Рад фокус групе почиње уводним информацијама модератора о циљу организовања фокус групе и циљевима дијалога на фокус групи, главним питањима о којима ће се разговарати а затим модератор организује дијалог према групама питања постављеним у водичу.
5. Не морају се обрадити сва питања наведена у водичу, али би било потребно развити дијалог о бар по једном питању из сваке групе питања.
6. Модератор подстиче дијалог учесника, евидентира оцене и мишљења учесника, посебно слагање или неслагање дела или свих учесника око неких оцена и мишљења.
7. Није дозвољено да модератор утиче на заузимање ставова учесника фокус групе.
8. Састанак фокус групе не треба да траје више од два сата.
9. По завршетку рада фокус групе модератор саставља извештај о резултатима дијалога учесника по питањима наведеним у водичу. Уколико се у току дијалога покрену и друга питања у вези са главном темом она се такође евидентирају у извештају.
10. У току дијалога могу се коментарисати и резултати дијалога претходних фокус група и анкете грађана.

Друштво младих истраживача Бор